МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету права, публічного управління та національної безпеки

_____ Віталій ДАНКЕВИЧ

31 серпня 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ «ПСИХОДІАГНОСТИЧНА» ДЛЯ СТУДЕНТІВ 2 КУРСУ НАВЧАННЯ

Рівень вищої освіти: *Перший (бакалаврський)*

Галузь знань: *С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини*

Спеціальність: С4 Психологія

Освітня програма: Психологія

Житомир - 2026

Розробники програми:

доктор психологічних наук, професор Лариса ЖУРАВЛЬОВА

кандидат психологічних наук, доцент Алла ЛИТВИНЧУК

кандидат психологічних наук, доцент Тетяна МОЖАРОВСЬКА

доктор філософії (спеціальність «Психологія»), доцент Ірина ВОЛОВОДЕНКО

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри психології Світлана БЕЗРУЧУК

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології

Протокол № 2 від «25» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри _____ Алла ЛИТВИНЧУК

(підпис)

Робоча програма розглянута і схвалена навчально-методичною комісією факультету права, публічного управління та національної безпеки

Протокол № 1 від «31» серпня 2026 р.

Голова навчально-методичної комісії факультету права, публічного управління та національної безпеки

_____ Леся ВАСИЛЕНКО

(підпис)

1. Вступ:

опис навчальної психодіагностичної практики

Навчальна психодіагностична практика є частиною освітньо-професійної програми підготовки бакалавра та займає ключове місце у професійній підготовці психолога. Вона забезпечує поєднання теоретичної підготовки та практичної діяльності майбутніх психологів, визначає рівень професійної спрямованості. Навчальна психодіагностична практика проводиться у відповідності до навчального плану підготовки бакалавра за спеціальністю С4 Психологія.

Таблиця 1.

Опис навчальної (психодіагностичної) практики

Галузь знань	С Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	С4 Психологія
Загальна характеристика практики:	
Рік підготови	2
Семестр	4
Кількість тижнів	3
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Вид контролю	Диференційний залік

2. Мета та завдання практики

Метою навчальної психодіагностичної практики є підготовка здобувачів вищої освіти до успішної професійної діяльності психолога-практика, в основу якої покладено системний підхід до розвитку професійної діяльності майбутніх психологів, яка включає симбіоз теоретичних знань та практичних умінь; формування вмінь та навичок планування та проведення психодіагностичного дослідження; отримання навичок обробки та інтерпретації результатів

проведених психологічних досліджень; написання психологічного висновку (соціально-психологічної характеристики особистості).

Основні *завдання* навчальної психодіагностичної практики:

– застосовувати теоретичні знання під час проходження навчальної психодіагностичної практики;

– поглиблення теоретичних знань, розвиток та удосконалення умінь збирати психодіагностичну інформацію;

– ознайомити з етичними принципами діяльності практичного психолога під час проведення психодіагностичного дослідження;

– формування навичок підбору, планування, проведення та обробки результатів психодіагностичного дослідження;

– розвиток умінь написання за результатами психодіагностики психологічного висновку у формі соціально-психологічної характеристики особистості.

Ключовими умовами ефективної реалізації практики є комплексний та системний підхід до змісту, організації та її проведення.

Компетенції, якими повинен володіти здобувач вищої освіти у процесі проходження практики:

Здобувачі вищої освіти повинні

знати: етику проведення діагностичного дослідження; зміст, методи та технологію діагностичної роботи психолога; основні етапи психодіагностичного процесу.

уміти: налагоджувати первинний психологічний контакт з досліджуваними; планувати та проводити психодіагностичне дослідження; обробляти та інтерпретувати результати проведених психологічних досліджень; узагальнювати та обґрунтовувати результати психодіагностичного дослідження у формі соціально-психологічної характеристики особистості.

Результатом проходження практики мають бути сформовані *компетентності* майбутніх психологів:

Загальні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК14. Здатність толерантного та етичного ставлення до різноманіття.

Спеціальні:

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Під час навчальної (психодіагностичної) практики студенти отримують ***програмні результати навчання:***

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні

рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

3. Зміст практики та її структура

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на керівництво факультету права, публічного управління та національної безпеки. Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра психології.

Навчальна практика передбачає ознайомлення із специфікою майбутньої професії та формування первинних професійних умінь, навичок, компетентностей діяльності психолога.

Навчальна практика проводиться в структурних підрозділах університету, Психологічному Хабі «Safe Space» (або Хабі Солідарності), закладах освіти, центрах психологічної допомоги та психологічної реабілітації.

Керівник практики від університету:

- організовує та контролює виконання програми практикантами (забезпечує контроль та спостереження за проходженням практики здобувачами вищої освіти; забезпечує інструктаж з техніки безпеки, протипожежної охорони під час виконання конкретних видів робіт і охорони праці на робочому місці);
- знайомить практикантів з організацією робіт на конкретному робочому місці;
- оцінює якість роботи практикантів, складає характеристику з відображенням у ній результатів виконання програми практики, якості професійних знань та умінь, виконання індивідуальних завдань тощо.

Керівники-консультанти практики від бази практик:

- організовують практику здобувачів вищої освіти за її програмою;

- забезпечують практикантів необхідними методичними матеріалами;
- надають консультації (за потреби);
- сприяють вирішенню організаційних питань практики за її програмою (відвідування, аналіз, проведення психологічних заходів, складання індивідуальних характеристик).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- до початку практики одержати у керівника практики від університету направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник індивідуальне завдання, тощо) та консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;
- прибути на практику у термін, встановлений наказом ректора;
- у повному обсязі виконати усі завдання, передбачені програмою практики і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- систематично вести щоденник практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно підготувати звіт про проходження практики та захистити його.

Форми та методи контролю, які застосовуються під час практики: систематичний контроль за відвідуванням та виконанням змісту практики з боку адміністрації бази практики; відвідування баз практики керівником від університету; перевірка та надання вказівок щодо ведення щоденника практики; спостереження зо роботою практиканта, аналіз виконаних ним завдань.

Зміст практики

Таблиця 2.

Тематичний план навчальної психодіагностичної практики

№, тема	Зміст завдань	Індивідуальні завдання	Всього годин
1.Організація діяльності студента-практиканта *Результати виконання фіксуються у щоденнику практики*	Присутність на настановчій конференції.	1.Відвідати настановчу конференцію	2
	Отримання завдань практики.		2
	Ознайомлення з базами практики та умовами і організацією роботи психолога. Розробка індивідуального плану роботи студента-практиканта.		2
2.Підготовчий етап психодіагностичного дослідження *Результати виконання фіксуються у щоденнику практики*	Ознайомлення з деяким комплексом об'єктивних і суб'єктивних показників (бесіда, історія хвороби, висновки інших фахівців) про обстежуваного	1.Знайомство з попереднім комплексом об'єктивних і суб'єктивних показників про обстежуваного (бесіда, історія хвороби, висновки інших фахівців)	2
	Формування гіпотез та завдань психодіагностичного дослідження	2.Сформувати гіпотези та завдання психодіагностичного дослідження	2
	Підбір психодіагностичних методик відповідно до мети дослідження	3.Підібрати психодіагностичні методики для проведення дослідження.	6

		4.Використати спостереження та експертну оцінку (при необхідності) для діагностики особливостей міжособистісних стосунків клієнта та його поведінки в соціумі.	
3.Етап збору даних *Результати виконання фіксуються у щоденнику практики*	Психодіагностика особистості	1.Здійснити психодіагностику особистості дитини/дорослого за 4-5 методиками	20
4.Інтерпретаційний етап *Результати виконання фіксуються у щоденнику практики*	Аналіз та обробка отриманих даних діагностики	1.Зробити аналіз та обробку отриманих даних діагностики за кожною застосованою методикою	12
	Інтерпретація результатів діагностики	1.Проінтерпретувати отримані результати діагностики за кожною застосованою методикою	12
5.Формулювання висновків психодіагностики *Результати виконання фіксуються у*	Психологічний висновок за результатами проведення психодіагностики особистості	1.Написати психологічний висновок – соціально-психологічну характеристику особистості	10

щоденнику практики			
6.Підготовка та оформлення звітної документації	Підготовка та оформлення звітної документації за результатами практики	1. Підготувати звітну документацію за результатами проходження навчальної практики	5
	Підготовка звіту та виступ на підсумковій конференції	1. Підготувати звіт для доповіді на підсумковій конференції.	5
		РАЗОМ:	90

4. Вимоги до звітної документації про проходження практики

На підсумкову конференцію практикант готує звітну документацію.

Звіт з практики здобувач вищої освіти захищає у комісії впродовж перших десяти днів після практики.

Звітна документація включає:

1. Звіт про проходження навчальної (консультативної) практики (додаток А, Б).
2. Щоденник практики (Додаток В).
3. Характеристика студента-практиканта (додаток Г).

Звіти з практики зберігаються на кафедрі протягом трьох років.

Параметри сторінки:

Звіт з практики друкують – за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу:

– ***формат А4*** (210х297 мм): друкований текст за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word**;**

– орієнтація книжкова;

– ***міжрядкові інтервали*** *– 1,5* (29-30 рядків на сторінці);

– ***шрифт*** текстового редактора – ***Word Times New Roman***;

– розмір 14;

– ***поля***: зліва – не менше 25 мм, справа – не менше 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм***;***

– ***нумерація сторінок:*** сторінки нумеруються арабськими цифрами, з дотриманням наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи; починається з 2-ї сторінки; номер сторінки проставляється у правому верхньому куті.

Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою.

Заголовки структурних частин роботи «ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» та ін. друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки в кінці).

Заголовки підрозділів та підпунктів друкують маленькими літерами з першої великої, з абзацного відступу. Заголовки підрозділів друкують жирним шрифтом. Заголовки пунктів – нежирним шрифтом. Крапку в кінці заголовка та підрозділу не ставлять.

Відстань між заголовками розділу та підрозділу складає 3 інтервали, між заголовком підрозділу та текстом – 3 інтервали. Між заголовками підрозділу та пункту – 3 інтервали. Між заголовком пункту і текстом 1,5 інтервали

5. Підведення підсумків практики та критерії оцінювання

Підведення підсумків практики здійснюється на підсумковій конференції за участі керівників та фахівців базових підприємств та організацій (за можливості).

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри.

Оцінка за практику вноситься у заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку здобувача вищої освіти за підписами членів комісії.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин може бути надано права проходження практики повторно. Повторне

складання диференційованого заліку допускається не більше одного разу. Отримання оцінки «незадовільно» після перескладання є підставою для відрахування.

Таблиця 3.

Система нарахування балів за результатами проходження практики

№, тема	Зміст завдань	Індивідуальні завдання	Кількість балів
1.Організація діяльності студента-практиканта	Присутність на настановчій конференції.	1.Відвідати настановчу конференцію	2
	Отримання завдань практики.		2
	Ознайомлення з базами практики та умовами і організацією роботи психолога. Розробка індивідуального плану роботи студента-практиканта.		2
2.Підготовчий етап психодіагностичного дослідження	Ознайомлення з деяким комплексом об'єктивних і суб'єктивних показників (бесіда, історія хвороби, висновки інших фахівців) про обстежуваного	1.Знайомство з попереднім комплексом об'єктивних і суб'єктивних показників про обстежуваного (бесіда, історія хвороби, висновки інших фахівців)	2
	Формування гіпотез та завдань психодіагностичного дослідження	1.Сформувати гіпотези та завдання психодіагностичного дослідження	2

	Підбір психодіагностичних методик відповідно до мети дослідження	1.Підібрати психодіагностичні методики для проведення дослідження. 2.Використати спостереження та експертну оцінку (при необхідності) для діагностики особливостей міжособистісних стосунків клієнта та його поведінки в соціумі.	10
3. Етап збору даних	Психодіагностика особистості	1.Здійснити психодіагностику особистості дитини/дорослого за 4-5 методиками	20
4.Інтерпретаційний етап	Аналіз та обробка отриманих даних діагностики	1.Зробити аналіз та обробку отриманих даних діагностики за кожною застосованою методикою	10
	Інтерпретація результатів діагностики	1.Проінтерпретувати отримані результати діагностики за кожною застосованою методикою	10

5.Формулювання висновків психодіагностики	Психологічний висновок за результатами проведення психодіагностики особистості	1.Написати психологічний висновок – соціально-психологічну характеристику особистості	10
6.Підготовка та оформлення звітної документації	Підготовка та оформлення звітної документації за результатами практики	1. Підготувати звітну документацію за результатами проходження навчальної практики	15
	Підготовка звіту та виступ на підсумковій конференції	1. Підготувати звіт для доповіді на підсумковій конференції.	5
Публічний захист звіту			10
		РАЗОМ:	100

6. ПОЛІТИКА ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ (ДІАГНОСТИЧНОЇ) ПРАКТИКИ

Політика організації та проходження практики. Здобувачі вищої освіти зобов'язані своєчасно приступити до проходження навчальної (діагностичної) практики, відвідати настановчу конференцію, ознайомитися з програмою, завданнями, вимогами до звітної документації та критеріями оцінювання. Проходження практики здійснюється відповідно до затвердженого графіка та індивідуального плану роботи здобувача. Обов'язковими є дотримання правил внутрішнього розпорядку бази практики, вимог охорони праці, професійної етики та виконання завдань, передбачених програмою діагностичної практики.

Політика відвідування та участі у практичній діяльності. Здобувачі вищої освіти мають систематично відвідувати базу практики та брати активну участь у передбачених програмою видах психодіагностичної діяльності. У разі пропуску практики з поважних причин (хвороба, безпекова ситуація, відсутність електропостачання тощо) здобувач повідомляє керівника практики та погоджує порядок виконання пропущених завдань. Відпрацювання здійснюється відповідно до індивідуального графіка, узгодженого з керівниками практики від університету та бази практики.

Політика виконання завдань практики. Здобувачі вищої освіти зобов'язані в повному обсязі виконати завдання, визначені програмою навчальної (діагностичної) практики, спрямовані на формування та розвиток практичних умінь і навичок психодіагностичної діяльності психолога. Практична підготовка передбачає ознайомлення з організацією психодіагностичної роботи, визначенням її мети та завдань, обґрунтуванням добору психодіагностичних методик відповідно до вікових, індивідуально-психологічних особливостей обстежуваних та змісту діагностичного запиту. Здобувачі набувають досвіду організації та проведення психодіагностичного обстеження під керівництвом фахівця, опрацювання отриманих результатів, їх кількісного та якісного аналізу, психологічної інтерпретації та формулювання обґрунтованих висновків. Особлива увага приділяється дотриманню стандартизованих процедур застосування методик, коректності інтерпретації результатів та усвідомленню меж власної професійної компетентності.

Політика ведення та подання звітної документації. Здобувачі вищої освіти зобов'язані систематично вести щоденник практики, фіксувати результати виконання індивідуальних завдань, етапи організації та проведення психодіагностичних обстежень, здійснювати аналіз отриманих результатів і своєчасно оформлювати звітну документацію відповідно до встановлених вимог. Звіт має відображати фактично виконану роботу, характеристику застосованих

психодіагностичних методик, особливості організації обстеження, результати їх опрацювання та інтерпретації, узагальнені психологічні висновки й професійну рефлексію здобувача. Підсумкове оцінювання здійснюється за результатами виконання програми практики, якості звітної документації та її захисту на підсумковій конференції. Звіт захищається у встановлені програмою терміни.

Політика академічної доброчесності. Виконання завдань навчальної (діагностичної) практики ґрунтується на принципах академічної доброчесності, самостійності, наукової об'єктивності та професійної відповідальності. Не допускаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація та фальсифікація результатів психодіагностичних обстежень, вигадування відповідей респондентів, внесення недостовірних даних до протоколів дослідження, маніпулювання результатами їх кількісного та якісного аналізу. Усі результати психодіагностичної роботи, їх інтерпретація та сформульовані висновки мають ґрунтуватися на фактично отриманих даних. Використані наукові, методичні та інформаційні джерела підлягають належному бібліографічному оформленню.

Політика використання штучного інтелекту. Використання інструментів генеративного штучного інтелекту під час проходження навчальної (діагностичної) практики здійснюється відповідно до принципів академічної доброчесності та локальних нормативних документів Поліського національного університету. Не допускається використання таких інструментів для генерування або підміни результатів психодіагностичних обстежень, вигадування відповідей респондентів, формулювання необґрунтованих психологічних висновків та виконання замість здобувача індивідуальних завдань, що передбачають самостійну психодіагностичну діяльність. Допускається використання інструментів штучного інтелекту виключно для технічного та візуального оформлення матеріалів за умови обов'язкового зазначення факту їх використання. Забороняється вводити до систем штучного інтелекту персональні

дані обстежуваних, індивідуальні результати психодіагностики, протоколи досліджень та іншу конфіденційну інформацію.

Політика професійної етики та конфіденційності. Під час проходження навчальної (діагностичної) практики здобувачі зобов'язані дотримуватися Етичного кодексу психолога, принципів добровільності участі в психодіагностичному обстеженні, інформованої згоди, конфіденційності, поваги до гідності людини, недискримінації та професійної відповідальності. Проведення психодіагностичних обстежень допускається за умови належного інформування учасників про мету, зміст і порядок діагностики та отримання необхідної згоди. Під час роботи з неповнолітніми дотримуються вимог щодо отримання згоди законних представників відповідно до законодавства та характеру обстеження. Результати психодіагностики використовуються виключно відповідно до визначеної мети обстеження та не підлягають розголошенню стороннім особам. У звітній документації допускається використання лише знеособленої інформації, яка унеможливлює ідентифікацію обстежуваних. Фото-, аудіо- та відеофіксація діагностичного процесу здійснюється лише за наявності відповідних дозволів і згоди учасників.

Політика психологічної безпеки та професійної відповідальності. Організація та проведення психодіагностичних обстежень здійснюються з дотриманням принципу «не нашкодь», урахуванням вікових, індивідуально-психологічних особливостей, емоційного стану та психологічного благополуччя обстежуваних. Здобувачі повинні усвідомлювати межі власної професійної компетентності, дотримуватися інструкцій щодо застосування психодіагностичних методик, уникати навішування психологічних ярликів, необґрунтованих діагностичних висновків та оцінних суджень щодо особистості обстежуваного. Самостійне встановлення клінічних діагнозів або надання психологічних висновків поза межами компетентності здобувача не допускається. У разі виникнення складних професійних, методичних або етичних

ситуацій здобувач зобов'язаний звернутися за консультацією до керівника практики. Особлива увага приділяється розвитку професійної рефлексії, відповідального ставлення до результатів психодіагностики та усвідомленню можливих наслідків їх інтерпретації.

Політика оцінювання результатів практики. Оцінювання результатів навчальної (діагностичної) практики здійснюється відповідно до визначених програмою критеріїв за 100-бальною шкалою. Враховуються повнота та якість виконання індивідуальних завдань, обґрунтованість добору психодіагностичних методик, дотримання процедури їх проведення, правильність опрацювання результатів, обґрунтованість психологічної інтерпретації та сформульованих висновків, дотримання професійно-етичних вимог, якість оформлення звітної документації та результати її публічного захисту. Підсумковою формою контролю є диференційований залік.

7. Рекомендована література

1. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
2. Бушуєва Т. В. Психодіагностика : підруч. для студентів ВНЗ. Київ ; Ніжин : Лисенко М.М. (вид.), 2016. 503 с.
3. Важинський С.Е., Щербак Т І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. - К. : Академвидав, 2012. - 400 с.
5. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
6. Дуткевич Т. В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ до спеціальності. 2-ге вид. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. с. 153-157

https://kpdi.edu.ua/biblioteka/%D0%9F/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%94%D1%83%D1%82%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%A2.%D0%92..pdf

7. Етичний кодекс психолога України. Електронний ресурс: http://psyhological.ucoz.ua/publ/ehticheskij_kodeks_psikhologa_ukrainy/29-1-0-269

8. Копець Л. Класичні експерименти в психології : навч. посіб. / Людмила Копець - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. - 283 с.

9. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2012. 400 с.

10. Корягін М.В. Основи наукових досліджень. К. : Алерта, 2014. 622 с.

11. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчальнометодичний посібник. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с.

12. Лемак М.В., Петрище В.Ю. Психологу для роботи: діагностичні методики. Вид. 2-ге, виправл.Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші. 2012. 616 с.

13. Любіна Л., Борисюк А., Радчук В. Психодіагностика : навч. посіб.; Вищ. держ. навч. закл. України "Буковин. держ. мед. ун-т", Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Яворський С. Н. (вид.), 2018. 276 с.

14. Максименко С. Д. Експериментальна психологія : підручник. К. : Центр учб. л-ри, 2008. 360 с.

15. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.

16. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2-е видання. К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 464 с.

17. Нікітчук У. І. Психологічне тестування : навч.-метод. посіб. до курсу "Психодіагностика" для студентів спец. "Психологія" ф-ту політ.-інформ. Менеджменту. Острог : Вид-во Нац. ун-ту "Остроз. акад.", 2015. 119 с.

18. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів. За ред. А.Є. Конверського. К.: Центр навч. л-ри, 2010. 352 с.

19. Пелеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2013. 336 с.

20. Процай Л. П. Стилістичні особливості наукового тексту студентських кваліфікаційних робіт.

21. Психодіагностика. Навчальний посібник для студентів соціологів. Уклад. Ю.В. Кушнір. Донецьк: КиЦ, 2012. 346 с.

22. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 246 с.

23. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки звітної документації

Поліський національний університет

Факультет права, публічного управління та національної безпеки

Кафедра психології

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ «ПСИХОДІАГНОСТИЧНА»

ПІП студента _____

здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

курс _____

група _____

форма навчання _____

Спеціальність: С4 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Місце проходження практики _____

Термін практики _____

Оцінка _____

Керівник практики (від університету) _____

м. Житомир, 20__

Додаток Б

Зразок оформлення звіту практики

Поліський національний університет

Факультет права, публічного управління та національної безпеки

Кафедра психології

ЗВІТ

ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

«ПСИХОДІАГНОСТИЧНА»

ПІП студента _____

здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

курс _____

група _____

форма навчання _____

Спеціальність: С4 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Місце проходження практики _____

Термін практики _____

Оцінка _____

Керівник практики (від університету) _____

м. Житомир, 20__

Структура звіту:

1. ВСТУП.

Коротко розкрийте значення, місце, роль та мету проведення практики у системі професійної підготовки психолога.

ОВОЛОДІННЯ ПРАКТИКОЮ ПСИХОДІАГНОСТИЧНОЇ РОБОТИ

2. ОСНОВНІ ДОКУМЕНТИ, ЯКИМИ КЕРУЄТЬСЯ ПСИХОЛОГ У СВОЇЙ РОБОТІ

Документи, що регламентують етичну діяльність практичного психолога під час психодіагностики:

Документація, якою керується у своїй діяльності практичний психолог:

3. ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП ПСИХОДІАГНОСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Знайомство з попереднім комплексом об'єктивних і суб'єктивних показників про обстежуваного (бесіда, історія хвороби, висновки інших фахівців):

Формування гіпотез та завдань психодіагностичного дослідження:

Перелік психодіагностичних методик, які використані для дослідження особистості:

Досліджуване явище	Назва методики	Мета застосування
	1.	

	2.	
	3.	
	4.	
	5.	

4. ЕТАП ЗБОРУ ДАНИХ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ОСОБИСТОСТІ

Здійсніть психодіагностику особистості дитини/дорослого за 4-5 методиками. *Додайте протоколи діагностики*. Використайте спостереження та експертну оцінку (при необхідності) для діагностики особливостей міжособистісних стосунків клієнта та його поведінки в соціумі.

Вкажіть анкетні дані досліджуваного (кодове ім’я, вік, стать, сімейний стан, професія, інша інформація, яка має значення для психодіагностики особистості та складання його соціально-психологічної характеристики).

Зробіть кількісний та якісний аналіз кожної застосованої методики, проінтерпретуйте результати.

Рекомендації щодо проведення спостереження для діагностики особливостей міжособистісних стосунків клієнта та його поведінки в соціумі:

1) спостерігати за клієнтом потрібно у природних умовах його життя (наприклад, за дитиною під час гри);
2) вивчення проводити в різних видах діяльності та у вільний від організованої зайнятості час (наприклад, поза навчанням, поза садочком);
3) не допускати власних домислів, чітко фіксувати побачене;
4) описати стан здоров’я та зовнішній вигляд досліджуваного.

5. ФОРМУЛЮВАННЯ ВИСНОВКІВ ТА ПРАКТИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЇ

На основі проведеної психодіагностики особистості підготуйте загальний психологічний висновок у формі соціально-психологічної характеристики особистості.

Соціально-психологічна характеристика особистості має включати:

1) найменування документа;
2) анкетні дані особи, на яку видають характеристику (ПІБ (кодове ім'я), вік, стать, сімейний стан, професія, тощо);
3) якщо це дитина, то відомості про прийняття до закладу освіти (місце та період перебування в інших закладах освіти), якщо це дорослий, то відомості про місце роботи, посада, стаж роботи;
4) дата складання;
5) опис відомостей, які має психолог (результати психодіагностичних досліджень):
    - Опис сім'ї (склад, статус, виховний вплив, сімейна атмосфера);
    - Індивідуально-психологічні особливості (характеристика темпераменту, характеру, ціннісно-мотиваційної сфери, емоційно-вольової сфери тощо);
    - Характеристика діяльності (ігрова, пізнавальна, навчальна);
    - Характеристика поведінки в організованій діяльності та у вільний від організованої зайнятості час (поза навчанням, поза садочком);
    - Особливості комунікативної діяльності (з дорослими та однолітками);
    - Висновки про особливості адаптації.
6) підпис особи, яка склала документ.

6. АНАЛІЗ ВРАЖЕНЬ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Що нового Ви дізналися під час проходження практики?

Які труднощі Ви відчували під час проходження практики?

Що сподобалося у роботі практичного психолога Поліського національного університету з позиції практиканта?

Що у роботі практичного психолога Поліського національного університету з позиції практиканта хотілося змінити?

7. ВАШІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОГРАМИ ПРАКТИК

Додаток В

Щоденник практики

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____

(вид і назва практики)

Здобувача вищої освіти

_____

(ПІП студента)

Факультету права, публічного управління та національної безпеки

Кафедра психології

Освітній

ступінь_____

Спеціальність С4 Психологія

Курс _____ Група _____

Здобувач вищої освіти

_____

(ПІП студента)

прибув на підприємство (організацію, установу)

_____

_____

Печатка
підприємства (організації, установи) «_____»_____20__р.

_____

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи, підпис)

вибув з підприємства (організації, установи)

_____

_____

Печатка
підприємства (організації, установи) «_____»_____20__р.

_____

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи, підпис)

ПРАВИЛА ВЕДЕННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА

1. Щоденник – це основний документ студента під час проходження практики.
2. Під час практики студент щодня особисто повинен записувати у щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного графіку програми практики.

Крім того, потрібно записувати власні спостереження і робити аналіз кожного робочого дня, фіксувати виявлені недоліки, їх причини і методи усунення, надавати пропозиції щодо покращення якості роботи.

3. Не рідше, як раз на тиждень, здобувач вищої освіти зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівнику практики від підприємства, який робить відмітку про виконання календарного графіку.
4. Після закінчення практики щоденник подається керівнику практики від підприємства для оформлення відгуку та надання оцінки роботи здобувача вищої освіти на практиці.
5. В університеті звіт про практику та щоденник подаються на випускову кафедру для реєстрації та перевірки керівником практики від закладу вищої освіти з оформленням відповідного висновку про проходження практики здобувачем вищої освіти.
6. Без заповненого щоденника здобувач вищої освіти не допускається до захисту матеріалів практики.

ПАМ'ЯТКА ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- До початку практики отримати від керівника практики від університету направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання тощо) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів, а також пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці;
- Прибути на практику точно в термін, встановлений наказом по університету;
- У повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики і суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку підприємства, охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- Систематично вести щоденник практики;
- Брати участь у громадському житті колективу підприємства;
- Після закінчення практики підписати свій щоденник у керівника практики від підприємства (організації, установи) та засвідчити печаткою;
- Своєчасно підготувати звіт про проходження практики та захистити.

Здобувач вищої освіти має право:

- Ознайомитися з програмою практики, графіком її проведення;
- Вимагати персонального закріплення на період проходження практики за певним викладачем від університету та фахівцем від підприємства (організації, установи);
- Бути присутнім під час виконання робіт керівником практики від підприємства (організації, установи) у якості спостерігача та виконавця окремих посильних доручень;
- Брати участь у роботах, передбачених програмою практики;
- Звертатися до керівника практики від університету зі всіх питань, які виникають у процесі практики, вносити пропозиції з удосконалення практичного навчання.

Здобувач вищої освіти несе відповідальність за наступне:

- Шкода, заподіяна підприємству під час проходження практики;
- Порушення внутрішнього розпорядку підприємства;
- Порушення інструкції з техніки безпеки і охорони праці.

ПАМЯТКА

Керівнику практики від підприємства (організації, установи) щодо організації проходження практики здобувачами вищої освіти університету

Керівник практики від підприємства (організації, установи):

- Призначається наказом керівника підприємства (організації, установи);
- Несе особисту відповідальність за проведення практики;
- Організовує практику згідно з програмами практики;
- Визначає місця практики, забезпечує ефективність її проходження;
- Організовує ознайомлення та вивчення здобувачами вищої освіти правил техніки безпеки і охорони праці;
- Турбується про створення необхідних умов праці та побуту здобувачів вищої освіти;
- Забезпечує виконання графіків проходження практики у структурних підрозділах підприємства (організації, установи);
- Здійснює облік виходу на роботу здобувачів вищої освіти;
- Контролює ведення щоденників, підготовку звітів здобувачів вищої освіти;
- Надає можливість здобувачам вищої освіти користуватися наявною літературою, необхідною документацією;
- Забезпечує і контролює дотримання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляє навчальний заклад;
- Створює необхідні умови для засвоєння практикантами навої техніки, передової технології, сучасних методів організації праці тощо;
- Оцінює якість роботи практикантів, складає об’єктивні характеристики з відображенням у них виконання програми практики, якості професійних знань та умінь, відношення здобувачів вищої освіти до виробничої і громадської роботи, виконання індивідуальних завдань, організаторських здібностей, участі в засвоєнні техніки і технологій тощо.

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

№ з/п	Програма практики (назви робіт)	Кількість днів

Керівник практики:

від університету

_____

(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства (організації, установи)

_____

(підпис) (прізвище та ініціали)

РОБОЧІ ЗАПИСИ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

Дата	Зміст записів	Відмітка керівника практики від підприємства про виконану роботу практикантом	
		оцінка	підпис

Відгук і оцінка здобувача вищої освіти на практиці

_____

_____

(назва підприємства, організації, установи)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Керівник практики від підприємства (організації, установи)

_____

(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. «____»_____20__р.

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практика від університету про проходження практики

Дата складання заліку «_____»_____20__р.
Оцінка:
за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів за шкалою ECTS _____

(цифрами і словами)

Керівник практики від університету: _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок комісії із захисту матеріалів практики

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Дата складання захисту звіту «_____»_____20__р.
Оцінка:
за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів за шкалою ECTS _____

(цифрами і словами)

Члени комісії:_____

(підпис) (прізвище та ініціали)

_____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток Г

ХАРАКТЕРИСТИКА

студента-практиканта

_____

(ПІБ)

здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

_____курсу_____групи_____форми навчання

Факультету права, публічного управління та національної безпеки

Поліського національного університету

У характеристиці доречно вказати:

Час та місце проходження практики

Виконані за період проходження практики виконані індивідуальні завдання та якісну їх характеристику.

Ставлення студента до своїх обов'язків практиканта, рівень теоретичної підготовки, наявність професійних здібностей.

Недоліки у роботі студента-практиканта, імовірні причини їх виникнення.

Пропозиції щодо подальшого професійного становлення здобувача вищої освіти.

Загальна оцінка за практику.

Характеристика має бути оформлена на одному аркуші формату А4 та підписана керівником бази практики від університету.

Супровідна інформація

ПРОФЕСІЙНА РОБОТА ПСИХОЛОГА

Документи, що регламентують етику діяльності практичного психолога:

- Етичний кодекс психолога (18 грудня 1990 року м. Київ);
- Положення про психологічну службу у системі освіти України (наказ МОН України № 509 від 22.05.2018 р.);
- Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів (наказ МОН України № 691 від 19.10.2001 р.);
- Типове положення про центри практичної психології і соціальної роботи (наказ МОН України No 385 від 14.08.2000 р.).
- Лист МОН від 24.07.2019 No 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України».

Документація практичного психолога:

- журнал практичного психолога;
- річний план роботи практичного психолога;
- графік роботи практичного психолога;
- протокол індивідуальної психологічної консультації;
- облік проведення консультаційних сесій та корекційних занять.